

інфраструктури, вдосконалення систем обслуговування в галузі туризму та гостинності тощо. Існує низка проблем, які стримують розвиток туризму Запорізької області, а саме: політична нестабільність, недостатнє фінансування галузі, застарілу інфраструктуру, низький рівень доходів населення, інфляція, низький рівень освіти та культури населення тощо. Ці проблеми є важливими для розвитку галузі, однак їх вплив може бути зведений до мінімуму за наявності державної підтримки, впровадження передових послуг та інноваційних технологій тощо.

Список використаних джерел

1. Коноваленко А. С. Методика аналізу чинників макромаркетингового середовища ринку. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2020. № 2(42). С. 197–204.
2. Тебенко В. М., Завадських Г. М., Лисак О. І. Інноваційні складові відновлення сфери туризму. *Бізнес-навігатор*. 2020. №3(70). С.70-75.
3. Болтянська Л. О., Тебенко В. М. Від вибору бізнес-ідеї до її реалізації. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2017. № 2(36). С. 20-27.
4. Anastasiia Konovalenko, Natalia Shkvyria, Nataliia Filipchuk, Antonina Stankova and Svitlana Bolila. *Marketing Communications in the Logistics System of Information and Innovation Technologies of the Consumer Market*. 2022. Vol. 20. Available at: <https://refpress.org/ref-vol20-a29/> (дата звернення 17.01.2023).

Науковий керівник: *Коноваленко А. С., д.е.н., професор кафедри економіки і бізнесу, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

ГЛОБАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ТРЕНДИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Постой Д. В.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сучасний інвестицій процес як на міжнародному, так і на національному рівні багатьох країн стикнувся з викликами, які вимагають координації міжнародних зусиль щодо узгодження економічної політики задля реалізації цілей сталого розвитку. Такими викликами стали пандемія COVID-19 та війна, розв'язана проти України. Тому дослідження змін в інвестиційних потоках на світовому ринку актуалізувалось в контексті їх впливу на продовольчу, паливну та фінансову кризу.

Метою даного дослідження є аналіз глобальних інвестиційних трендів за період 2016-2021 років в контексті стратегії сталого розвитку України.

У звіті UNCTAD зазначається: «Для досягнення ЦСР вкрай необхідно, щоб більше коштів спрямовувалося туди, де вони найбільше потрібні на місцях, в країні, що розвиваються» [1]. Оскільки прямі інвестиції збільшують виробничі потужності національних економік, забезпечуючи матеріальну основу для нарощування податкової бази державного та місцевих бюджетів [3], а також відіграють важливу роль у проектах державно-приватного партнерства [2], то врахування їх глобальних трендів є важливою складовою макроекономічного стратегічного планування.

Аналіз динаміки прямих іноземних інвестицій за період 2016-2021 років на перший погляд дає підстави для позитивної оцінки змін, що відбулися, в контексті фінансування світовим капіталом слабозвинутих країн (рис. 1). За даними рисунку 1 можна зробити висновок, що питома вага країн, що розвиваються, поступово зростає в структурі надходжень ІІІ із-за кордону, однак у процесах експорту інвестицій за кордон їх частка є нестабільною (інтервал коливань від 32% у 2016 році до 67% у 2020 році).

Узагальнення руху прямих іноземних інвестицій між країнами Європи за останні 5 років наведено у таблиці 1. Як свідчать дані таблиці, на теренах Європи іноземні інвестиції здебільшого спрямовувались в країни Європейського Союзу.

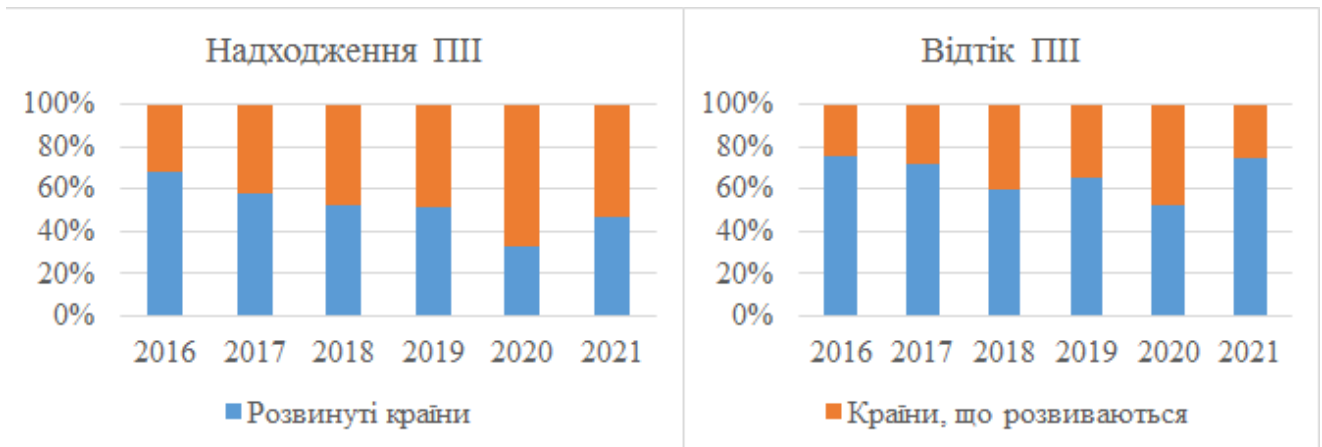

Рис. 1 Розподіл прямих іноземних інвестицій між країнами світу у 2016-2021 роках
Джерело: побудовано автором за даними [1, с. 210-213]

Стабільно привабливими для іноземного інвестування залишаються країни Азії, друге місце належить країнам Північної Америки, третє – країнам Латинської Америки та Карибських островів. Найменш привабливими з точки зору іноземних інвесторів є країни Африки, частка яких у світових надходженнях ПІІ за п'ятирічний період змінювалась від 2,3% у 2016 році до 5,2% у 2021 році. Водночас, надходження капіталу в країни Європи демонструє спадну динаміку (рис. 2).

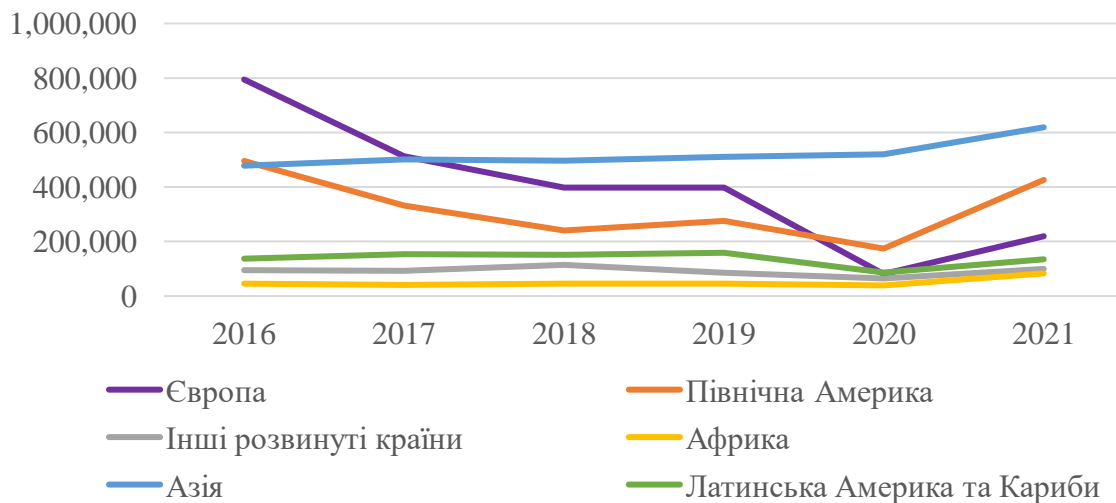

Рис. 2 Надходження ПІІ за регіонами світу, млн.дол. США

Джерело: побудовано автором за даними [1]

Причому домінування ЄС над іншими європейськими країнами у залученні прямих іноземних інвестицій мало чітку тенденцію до посилення. У 2019 році взагалі 99% надходжень ПІІ було акумульовано Європейським Союзом. Інші країни цієї частини континенту були мало привабливими для інвесторів. Отже, з позиції потреби фінансування процесу реалізації цілей сталого розвитку існуюча нерівномірність говорить про відсутність загальноєвропейської стратегії. Натомість, явно прослідковується виключно комерційний інтерес: іноземні інвестиції спрямовані в країни з більш високим розвитком з орієнтацією на стабільний прибуток.

Домінування комерційного інтересу має негативний вплив не лише для реалізації цілей сталого розвитку, а й несе приховану загрозу безпеці європейського континенту. На підтвердження такого висновку виступають дані рисунку 3.

Потоки ПІІ у Європі, млн. дол. США

Показник	Рік	Європа	ЄС	Інші європейські країни
Надходження ПІІ	2016	794 426	342 615	451 811
	2017	513 250	274 904	238 346
	2018	398 049	366 347	31 702
	2019	404 756	401 677	3 079
	2020	80 786	209 509	-128 723
	2021	219 033	137 541	81 491
Відтік ПІІ	2016	653 726	495 406	158 321
	2017	544 012	347 293	196 719
	2018	467 785	293 339	174 447
	2019	342 648	368 335	-25 688
	2020	-20 572	66 412	-86 984
	2021	551 598	397 637	153 961

Джерело: складено автором за матеріалами [1, с. 210]

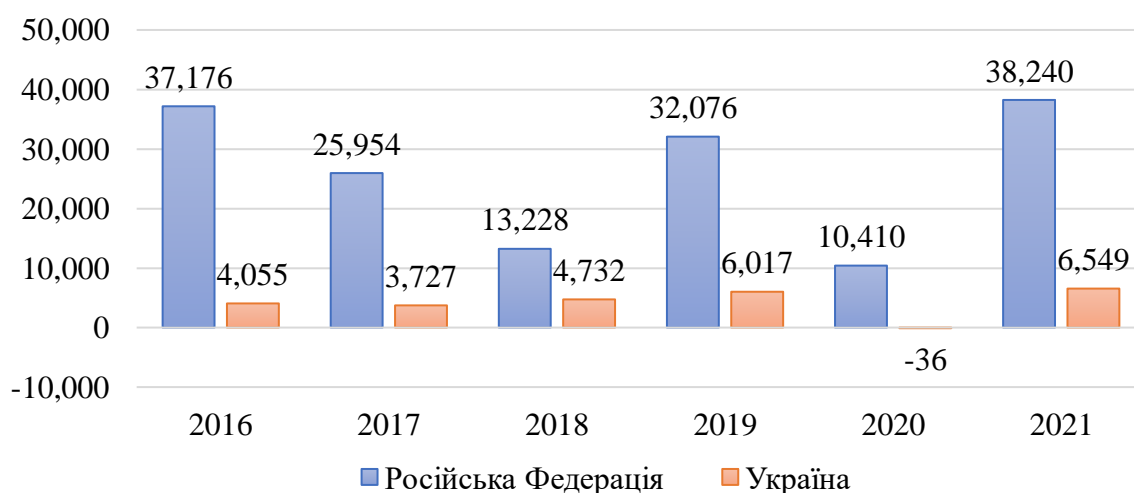

Рис. 3 Іноземне інвестування України та Росії, млн. дол.

Джерело: побудовано автором за даними [1, с. 210]

Як видно на рис. 3 іноземні інвестиції до російської економіки під час ведення нею воєнних дій проти суверенної України значно перевищували капіталовкладення в країну, яка є форпостом Європи у стримуванні імперських амбіцій сусідньої держави. Напередодні повномасштабного вторгнення ПІІ в російську економіку досягли найвищого за п'ятирічний період рівня. Це, на нашу думку, серед іншого є елементом економічне підґрунтя ворожої агресії. Це приклад, коли нехтування принципом колективності відповідальності стає причиною появи колективної загрози, для протидії якій необхідні значно більші фінансові, матеріальні, людські та інші ресурси.

Аналіз глобальних інвестиційних трендів за період 2016-2021 років дозволяє сформулювати ряд важливих висновків для майбутнього розвитку України. Передусім треба зосереджувати зусилля на модернізації власної економіки та переорієнтацію державної економічної політики на підтримку вітчизняного підприємництва з метою створення внутрішніх надійних каналів фінансування. Іншим завданням є активна діяльність щодо брендингу України на світовій арені. Також слід приділяти значну увагу активізації транскордонного співробітництва, де спільні для суміжних країн проблеми можуть

фінансуватись як за рахунок приватних капіталів, так і за рахунок державно-приватного партнерства. Ну і, нарешті, Україна має виступати ініціатором модернізації міжнародного права та міжнародних інституцій, діяльність яких має реально сприяти реалізації цілей сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. World Investment Report 2022. International tax reforms and sustainable investment / UNCTAD/WIR. New York, 2022. 244 p.

2. Почерніна Н. В. Державно-приватне партнерство у сфері туризму як засіб реалізації цілей сталого розвитку. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*. 2020. Vol. 6. № 6. С. 3001-3011 DOI: 10.22178/pos.59-3.

3. Trusova N. V., Synchak V. P., Borovik L. V., Kostornoi S. V., Chkan I. A., Forkun I. V. Fiscal policy in a decentralized space of the financial system of Ukraine. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2020. №9. P. 2891-2904. DOI: 10.6000/1929-4409.2020.09.354.

Науковий керівник: Почерніна Н. В., к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ТЕХНІЧНИЙ АНАЛІЗ БІЗНЕС-ПРОЄКТА

Розумейко А. А.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Перш ніж розпочати свій бізнес-проект, варто переконатися, що ваша майбутня діяльність є здійсненою та життєздатною. Це питання ставить собі кожен креативний підприємець. Існує багато сфер, які слід враховувати: технічні, економічні, маркетингові та комерційні. Для інноваційного продукту питання технічної здійсненності має бути в центрі аналізу. Погано контрольовані технологічні параметри, в кращому випадку, призведуть до збільшення вартості володіння, а в гіршому - до технічної смерті вашої інновації.

Однак проектний аналіз розглядає технічну життєздатність проекту значно ширше, ніж просто визначення технологій виробництва продукції (рис. 1).

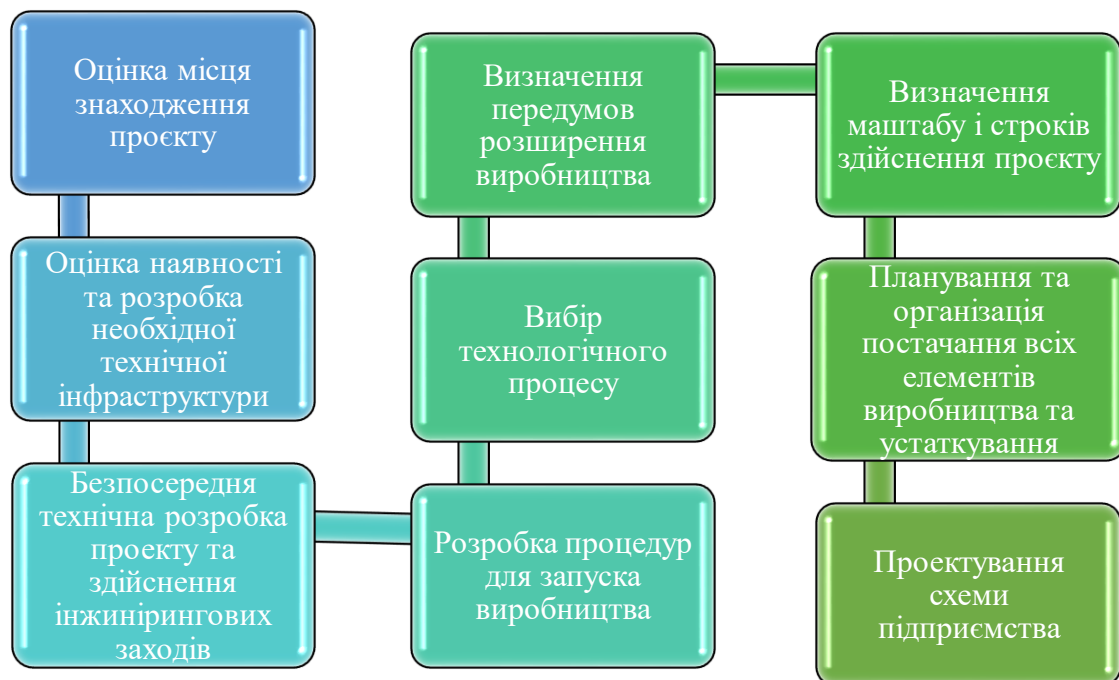

Рис. 1. Основні аспекти технічного аналізу проекту